

KEOP-1.1.1/2f/09-11-2013-0001

**Abaúj-Zempléni szilárdhulladék gazdálkodási rendszer teljes
kiépítése**

ZÖLD ZEMPLÉN PROGRAM

MENTORPROGRAM

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

I. Honnan jövünk, hova tartunk?

II. Milyen világba születünk?

III. Hogyan étkeztünk és hogyan étkezünk?

IV. Milyen céljaink voltak?

Feltétel nélküli szeretet → Feltételhez kötött szeretet

- Birtoklás
- Versenyfutás az idővel
- Kontroll (hit helyett kontroll)

V. Az idő átalakulása

„Azt nem tudjuk, hogy hová rohanunk, de oda egyre gyorsabban”

VI. „Az öngyilkos bolygó”

*Nincs gonosz csecsemő,
aki el akarná pusztítani a Földet.
Mi alakítjuk gyerekeinket!*

VII. Problémáink

- Népesedés
 - 10 gyerek születik óránként Magyarországon
 - 87.600 gyerek születik évente Magyarországon
 - 353.000 gyerek születik óránként a világon
 - 3.092.280.000 gyerek születik évente a világon
- Üvegházhatás
- Fakivágás
 - Percenként 35 foci pályányi erdő tűnik el a Földről.
 - 2015-ben 1/6 Magyarországnyi fa tűnt el már és 1/3 Magyarországnyi sivatag keletkezett
- Vízcsökkentés
- Hulladéktermelés
 - 1,2 kg / nap / fő lakossági szemétermelés Magyarországon
 - 29 kg / nap / fő a teljes szemétermelés Magyarországon
 - 2055 elefántnyi szemét / nap Magyarországon
 - 80 év alatt egy egész Balaton lesz tele szeméttel Magyarországon

Ha így folytatjuk 90 év múlva egész Magyarországon bokáig járunk a szemétben...

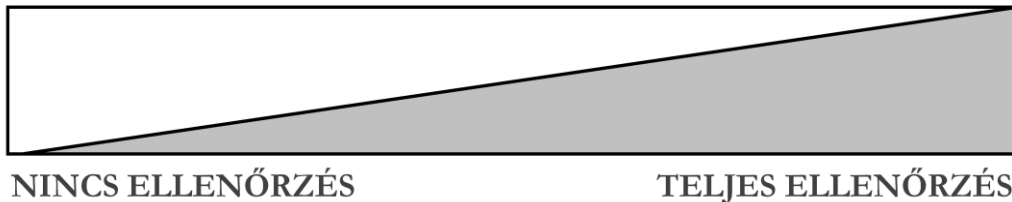
- Ha semmi mást nem teszünk, csak tömörítjük a hulladékot, akkor 2 cm-re,
- Ha szelektíven gyűjtünk, akkor 1 cm-re,
- Ha komposztálunk is, akkor 1 cm alá csökkenthető.

A teljes megoldás az a tudatos vásárlás és létezés!

Ökolábnyom

- Gumicsizma: 50-80 év
- Tejes doboz: 5 év
- Narancshéj: 6 hónap
- Műanyag szatyrok: 200-1000 év
- Eldobható pelenka: 550 év
- Műanyag palack: 450 év
- Műanyag doboz: 1 millió év
- Üveg: 1 -2 millió év (pár hét alatt újrahasznosítható lenne)
- Hungarocell: minimum 1 millió év

VIII. Mi a megoldás?

*„Adj, Uram, türelmet, hogy elviseljem, amin nem tudok változtatni;
adj erőt, hogy képes legyek változtatni azon, amin lehet;
és adj bölcsességet, hogy a kettő között különbséget tegyek!”*

SOK KICSI SOKRA MEGY! Döntsd el hova akarsz tartozni!

- a. Teszek a környezetemért, a bolygóért
- b. Nem teszek semmit

IX. Mit tudunk tenni? Hogyan tudunk mozgósítani?

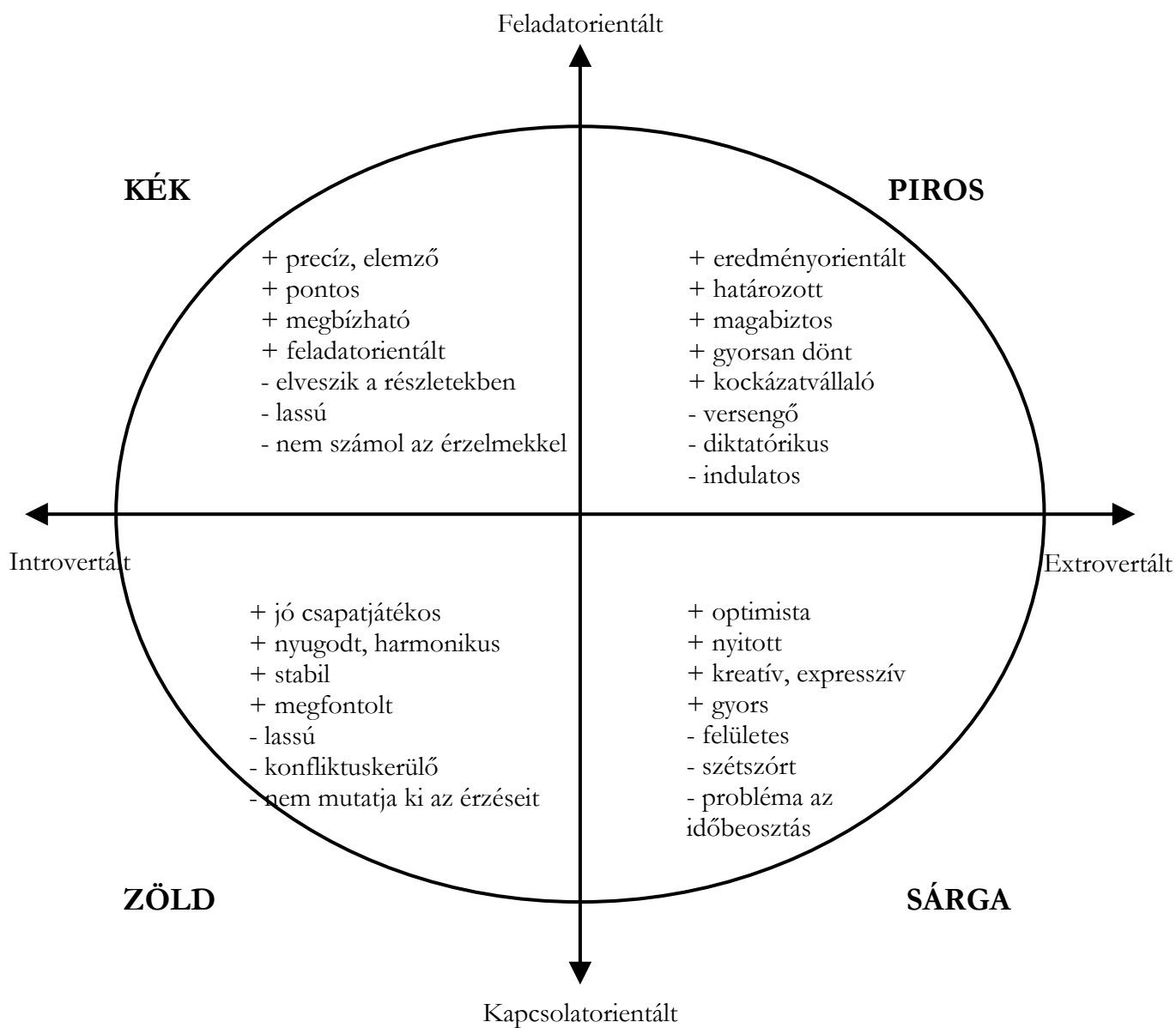
1. Információátadás
2. Meggyőzés, motiválás
3. Arra figyelni, amire van ráhatásunk
4. Példát mutatni
5. Pozitívan befolyásolni

Direkt és indirekt befolyásolás

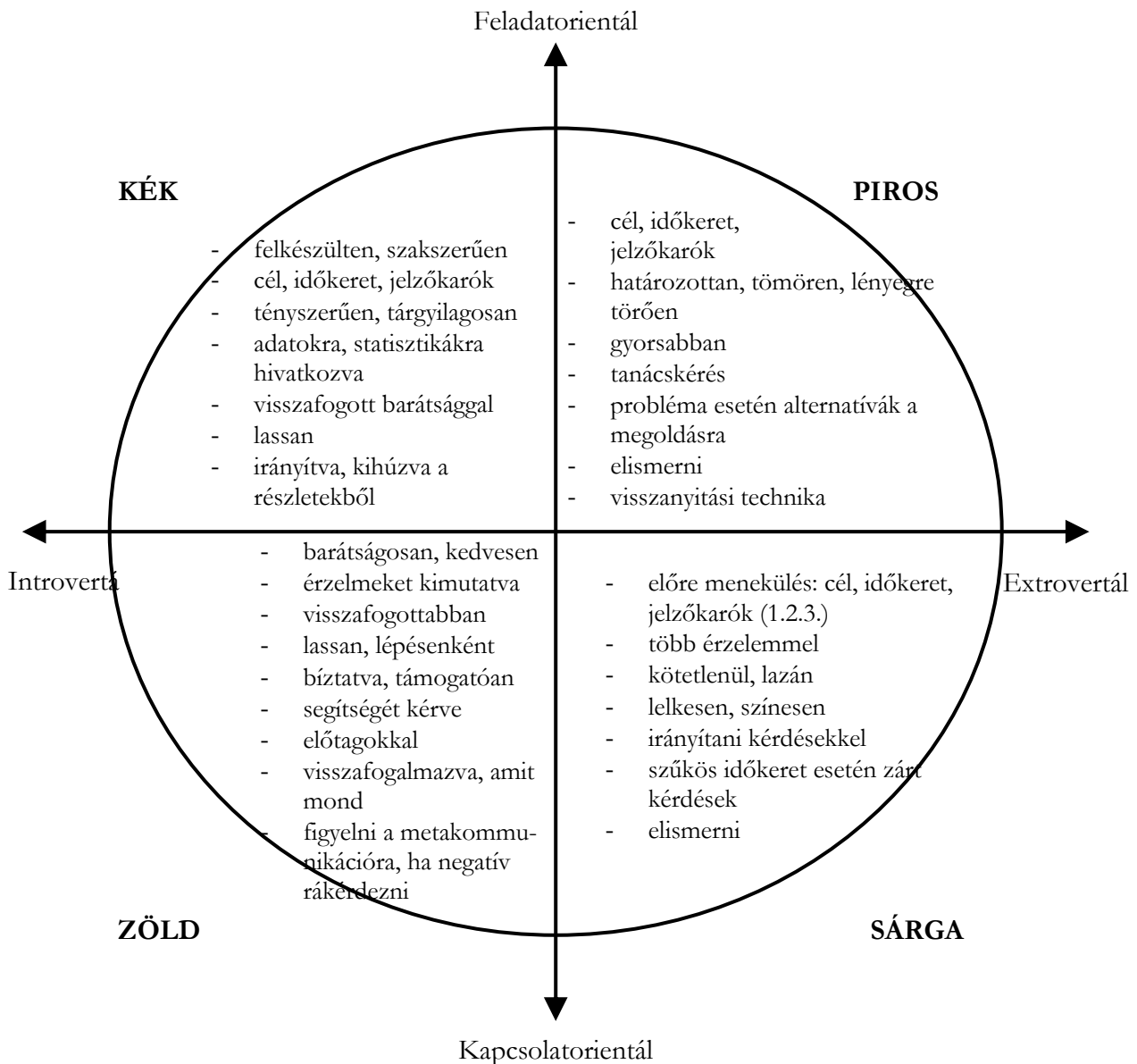
Direkt	parancs, utasítás
↓	kérés kérdés
Indirekt	minta

X. Különbözőek vagyunk. Mindenkinek más a hozzá vezető út!

Színes viselkedések

Kivel hogyan kommunikáljunk?

A másik befolyásolása

Erőszak (V-V)

Manipuláció (V-V)

Negatív motiváció (V-V / NY-NY)

Pozitív motiváció (NY-NY)

Egyeztetés, kompromisszum (NY-NY)

TUDATOS VÁSÁRLÁS

Mi a tudatos vásárlás? Ki a tudatos vásárló?

- Saját magára és másokra is tekintettel van
- Informálódik
- Etikai, környezeti tudatosság jellemzi
- Átgondolt fogyasztói döntést hoz

Érdekes adatok:

- • A fejlett európai országokban az élelmiszerek 30%-a a kukában landol
- • A vásárlások 30-40%-a a „nyúzásnak” köszönhetően következik be
- • Napjainkban a vásárlások 70%-a impulzusvásárlás

Mit tehetünk?

A tudatos vásárló 12 lépése

1. Egyél kevesebb húst és tejterméket!
2. Egyél több, a környékről származó élelmiszert!
3. Igyál csapvizet!
4. Szigetelj!
5. Kapcsold ki, vedd lejjebb a légkondit, a fűtést!
6. Kerüld a vegyszereket!
7. Járj többet gyalog, biciklivel, közösségi közlekedéssel!
8. Nyaralj itthon!
9. Tartós, hosszú élettartamú, javítható dolgokat vásárolj!
10. Ha elromlott, javítsd!
11. Tanuld meg, hogyan hatnak a reklámok!
12. Nézz utána, milyen céghez kerül a pénzed!

Hogy valóban a te döntésed legyen...

- ...gondold át otthon, mire van valóban szükséged!
- ...készíts bevásárlólistát!
- ...jóllakottan vásárolj!
- ...Akción! AKCIÓ???

HÁZI KOMPOSZTÁLÁS

Mi a komposzt?

- Szerves hulladék, mely a föld számára jelentős tápanyagtartalommal bír, ha újrahasznosítjuk.
- Belőle lesz humusz

Miért komposztáljunk?

- Évente fejenként 450-500 kg hulladékot termelünk, melynek 30% komposztálható lenne → csökkenő hulladékelszállítási költségek
- Komposztálással visszajuttatható sok tápanyag a földbe → jobb termőképességű föld, kevesebb műtrágya, kevesebb szennyezés, kevesebb előre csomagolt virágföld vétel
- Mert KOMPOSZTÁLNI JÓ ☺ (mert aktív részesei leszünk a természet körforgásának)

Mit komposztáljunk?

- Szinte bármit, ami mezőgazdasági, kerti, háztartási szerves hulladék

Mit igen:

- a zöldségtisztítás hulladékai, krumpli-, gyümölcshéj és csutkák, káposzta-, salátalevél, torzsa
- tojáshéj, kávé- és teazacc, növényevő kisállatok ürüléke a forgácsalommal együtt, toll, szőr, papír (selyempapír, tojásdoboz feldarabolva,
- Ételmaradék szigorúan HÚSMENTES! is mennyiségben,
- hervadt virág, szobanövények elszáradt levelei, virágföld, fahamu (max. 2-3 kg/m³)
- gyapjú-, pamut és lenvászón jól feldarabolva kis mennyiségben
- a kertből: lenyírt fű, kerti gyomok (virágzás előtt), falevél, szalma, összeaprított ágak, gallyak, elszáradt virágok, palánták, lehullott gyümölcsök, faforgács, fűrészpor.

Mit nem:

- Újságpapír,
- Étolaj → ne a komposztálóba és ne a lefolyóba!!!
- Festék-, lakk-, olaj- és zsírmaradék,
- szintetikus, illetve nem lebomló anyagok (műanyag, üveg, cserép, fémek)
- Ételmaradék, hús, csont – bár ezek lebomlanak, ne kerüljenek a komposztálóba a kóbor állatok, rágcsálók és a fertőzést terjesztő legyek miatt.
- fertőzött, beteg, tetves növények
- húsevő állatok alma - szintén a fertőzés veszélye miatt
- veszélyes, magas nehézfém-tartalmú anyagok, elem, akkumulátor, porszívó gyűjtőzsákja

Hol?

- Kertes ház kertjében
- Lakótelep erkélyén
- Lakótelep közösségi kertben (megbeszélve a terület tulajdonosával!)

Miben?

- Műanyag komposztláda
- Fa komposztláda
- Komposzthalom/komposztdomb
- Komposztkas

Hogyan?

- A komposztálás folyamata
- Gyűjtés
- Aprítás
- Várakozás (esetleg locsolás, esetleg átforgatás)
- Szitálás (gyerekmunka ☺)
- Felhasználás (1 év)

Mire használható?

- Veteményes, gyep trágyázás
- Szobanövények átültetések virágföld tápanyag gazdagítás
- Kapcsolati tőke építés („Kerti komposztból származó humusz ingyen elvihető. jelige: sok van, jut neked is!”)

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

A szelektív gyűjtés nem cél, csupán eszköz. Ha élünk a különgyűjtés lehetőségével értékes nyersanyagokat jutattunk vissza a körforgásba. És nem, nem öntik össze...

Definíció: A szelektív hulladékgyűjtés a hulladékok anyagfajta szerinti elkülönített gyűjtését jelenti

• A papír

A feldolgozás legfontosabb feltétele, hogy a papír ne legyen szennyezett, zsíros. Figyelni kell arra is, hogy nem kerülhet a papírgyűjtő konténerbe például műanyag, vagyis: füzetborító, műanyag mappa, nejlón fólia ;műanyag kötözőzsinór; ragasztószalag (például dobozok lezárásához használt). Éppen ezért az összegyűjtött anyagot egy papírzacskóba rakjuk.

• Az üveg

Sok helyen még egybe gyűjtik az összes üvegfélét, de akad olyan település is ahol az üveget két nagy csoportba válogatják:

Fehér üveg: A tiszta, kiöblített italos és egyéb, a háztartásban már feleslegessé vált színezetlen üveg - konzerves, parfümös stb. - tartozik ide. Tükröt, ablaküveget, villanykörtét, szemüveget, nagyítót, drótszövetes üveget, kerámiát, porcelánt, neoncsövet ne dobjunk ide! Színes üveg: Színes (zöld, barna, sárga) italos, parfümös, konzerves üveget. Ne dobjunk bele színezetlen, azaz fehér üveget, drótszövetes üveget, katedrálüveget, kerámiát, porcelánt. Az üvegekről távolítsuk el a fém kupakokat!

- **A fémek**

A fémek talán a legkevésbé érzékenyek a különféle szennyeződésekre. Nagyon fontos volna ezek szelektív gyűjtésének elterjedése, mert a gazdaságba történő visszaáramoltatásuk igen jelentős energiamegtakarítást eredményez. Ez az edény a fém csomagolódobozok (üdítős, sörös, konzerves stb.) és a háztartási kis fémhulladékok (például evőeszközök stb.) gyűjtésére szolgál.

A konzerves, kutya- illetve macska-eledeles dobozokat csak kimosva szabad beledobni!

- **A műanyag**

Üdítős, ásványvizés PET-palackokat, kiöblített háztartási flakonokat és azok lecsavart kupakjait (samponos, habfürdős stb.) háztartásban előforduló tiszta fóliát (szatyrok, tasakok, csomagoló fóliák stb.) dobhatunk bele. Tejes és gyümölcsitalos (kombinált) dobozokat minden esetben mossuk ki és tapossuk laposra! Majd a papír vagy a műanyag konténerbe helyezük el, attól függően, hogy hogyan jelzik.

Ne dobjunk bele zsíros, olajos, háztartási vegyi anyaggal szennyezett (nem kimosott) flakont. Tejes, joghurtos poharat, margarinos dobozt, élelmiszer-maradványt tartalmazó műanyagot, hungarocellt, CD-t, magnó- és videokazettát, egyéb műanyagnak ítélt hulladékot (például nejlonharisnya),

MI A MEGOLDÁS?

SOK KICSI SOKRA MEGY!

Dönts el hova akarsz tartozni

